

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	4
3.1 OMSORG	4
3.2 LEK	5
3.3 DANNING.....	5
3.4 LÆRING	6
3.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP.....	6
3.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	7
3.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	8
3.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	9
4 BARNES MEDVIRKNING	10
5 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	11
5.1 PROGRESJON	11
5.2 DIGITAL PRAKSIS	12
5.3 KVALITETSKJENNETEGN	12
6 OVERGANGER.....	13
6.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	13
6.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	13
6.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	14
7 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	15
8. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	16
8.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	17
8.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	17
8.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	17
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL.....	18
10. PLAN FOR VURDERING.....	19
11. KILDER OG REFERANSER	25

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 22.08.2023

Barnehagens styrer: Monica Mellum

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

- Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

- Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

- Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

-

- Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

-

-

- Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)

- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

-

3 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

3.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

(Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet følger trygghets sirkelen for å etablere trygghet og god tilknytning.
- Personalet setter ord på følelser og handlinger.
- Vi deler barna i smågrupper.
- Personalet bruker anerkjennende kommunikasjon.
- Vi legger til rette for at det fysiske miljøet er både trygt og utfordrende.
- Hospitering av personalet på tvers av avdelingene.

3.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Lekegrupper innad/på tvers av avdelingene.
- Tilrettelegging for ulike typer lek. Balanse mellom definerbart/undefinerbart materiell.
- Vi bruker de rommene vi har, inkludert uterommet og nærmiljøet.
- Lage "spor" med lekemateriell som inspirasjon til videre lek.
- Det skal være avsatt tid til lek, med færrest mulige overganger.
- Personalet arbeider for å tone seg inn/ut av leken - med mål om å fungere som et "støttende stillas" etter barnas behov.

3.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Barna skal møte kulturelle og religiøse uttrykk, gjennom markeringer og aktiviteter.
- Vi gjennomfører barnesamtaler, for å utvikle barnas evne til undring og sikre medvirkning.
- Vi veileder i situasjonen.
- Respektfull tale med barn og hverandre.

- Vi støtter barnas utvikling av egen identitet og bidrar til at barna utvikler positiv selvfølelse.

3.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet setter ord på tanker og handlinger i samspill.
- Personalet lar barna øve seg på mestre aktiviteter som påkledning, smøring av mat.
- Vi jobber med gjenbruksmaterialer.

3.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi deler i smågrupper.
- Veiledning av barna.
- Barna øver på turtaking.
- Personalet er bevisste på å være gode rollemodeller.

- Personalet legger til rette for felles opplevelser.

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

3.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Vi har lese- og sangstunder for alle aldersgrupper.
- Personalet oppfordrer barna til å bruke de ordene de kan.
- Personalet bruker norsk som hovedspråk i barnehagen.
- Personalet utdyper setninger, gjentar ord/setninger, setter ord på tanker/handlinger.
- Vi lytter /tolker barnas ytringer, både verbale/nonverbale.
- Vi bruker artefakter for å utvide samtalene.
- Vi er bevisste på å snakke med og ikke til.

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

3.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Kommunikasjon, språk og tekst:
  - Vi samtaler med barna
  - Vi bruker konkrete og kroppsspråk
  - Vi leser bøker
  - Vi spiller spill
  - Vi benevner og utvider ord og uttrykk

- Kropp, bevegelse, mat og helse:
  - Vi bruker Se meg- hele meg
  - Vi bruker skogen aktivt
  - Vi tilrettelegger for fysisk aktivitet innendørs og utendørs
  - Vi følger helsedirektoratets kostholdsråd

- Kunst, kultur og kreativitet:

- Vi er åpne for barns uttrykksform
- Vi bruker varierte materialer
- Vi maler og tegner ute og inne
- Vi fokuserer på prosessen fremfor produktet

- Natur, miljø og teknologi:
  - Vi undrer oss og reflekterer rundt naturfenomener
  - Vi er gode brukere av skog, nærmiljø og etterlater stedene vi besøker slik vi fant dem
  - Vi bruker IKT i samhandling med barna

- Antall, rom og form:
  - Vi bruker telling i hverdagssituasjoner
  - Vi sorterer
  - Vi benevner matematiske begreper
  - Vi leker med tall og former

- Etikk, religion og filosofi:
  - Vi samtaler om rett og galt
  - Vi undrer oss sammen med barna og støtter oppom videre undring
  - Vi markerer merkedager og helligdager til religioner som er representert i barnehagen

- Nærmiljø og samfunn:
  - Vi legger opp til demokratiske prosesser
  - Vi går turer og utforsker nærmiljøet
  - Vi har sikkerhetsuker, hvor vi jobber med brannvern, førstehjelp

3.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se meg – hele meg

Gjennom prosjektet «Se meg - hele meg» jobber alle barnehagene i Nordre Follo aktivt med å forebygge vold og seksuelle overgrep. Opplegget handler om å gi barn kunnskap om kropp, grenser og seksualitet. Kommunen har laget en fagplan som alle barnehagene jobber etter.

- [Se meg – hele meg](#)

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

4 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Vi gir barna valgmuligheter i aktiviteter.

- Vi observerer og tolker de yngste barnas kroppsspråk og prøver å tilby aktiviteter som samsvarer med barnas interesser.
- Dokumentere, reflektere og evaluere situasjoner, ut ifra barnas kroppsspråk.
- Tar med barns interesser aktivt i den pedagogiske planleggingen.
- Vi gjennomfører barnesamtaler med 3-6 åringene.
-
-

5 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

5.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Bruke didaktiske planer aktivt.
- Følge en progresjonsplan.
- Vi evaluerer.

5.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Bruker prosjektor til å forsterke lek og gi sanseinntrykk.
- Vi bruker lysbord til et større sanselig inntrykk i lek.
- Vi jobber med koding med 3-6 åringer.
- Vi bruker viltkamera, for å utforske naturen.

5.3 Kvalitetskjenne tegn

Kvalitetskjenne tegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen.

Den enkelte barnehage bruker kjenne tegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenne tegn innenfor områdene nedenfor.

- Arbeid med tidlig innsats, forebygging og avdekking av vold og seksuelle overgrep
(Se meg - hele meg)
- Arbeid med å fremme et trygt og godt barnehagemiljø
- Godt tverrfaglig samarbeid
- Demokrati og medvirkning i barnehagene
- God ledelse av barnegrupper
- Godt foreldresamarbeid
- Godt lekemiljø
- Godt språkarbeid i barnehagene
- Trygg og inkluderende tilvenning

Kvalitetskjenne tegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

6 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

- [Plan for overgang barnehage – skole – SFO](#)

6.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Alle barna får en tilknytningsperson.
- Foreldremøte for nye foreldre på våren.
- Bruker tilvenningsplan vi har laget internt i barnehagen.
- Har fokus på godt samarbeid og kommunikasjon med foreldre.
- Oppstarts samtaler.
- Prioriterer tilvenning i små grupper.
- Bruker kvalitetskjennerne for arbeid med trygg og inkluderende tilvenning i barnehagen.

6.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Småbarnsavdelingene besøker storebarnsavdelingene jevnlig i løpet av året.
- Lang tilvenningsperiode på våren for de som skal skifte avdeling. En ansatt fra småbarnsavdelingen deltar på tilvenningen.
- Storebarnsavdelingene sender velkomstbrev til barn/foresatte.

- Storebarnsavdelingene sender infoskriv om avdelingen(e) til foresatte.
- Storebarnsavdelingen gjennomfører oppstartsamtale på høsten.

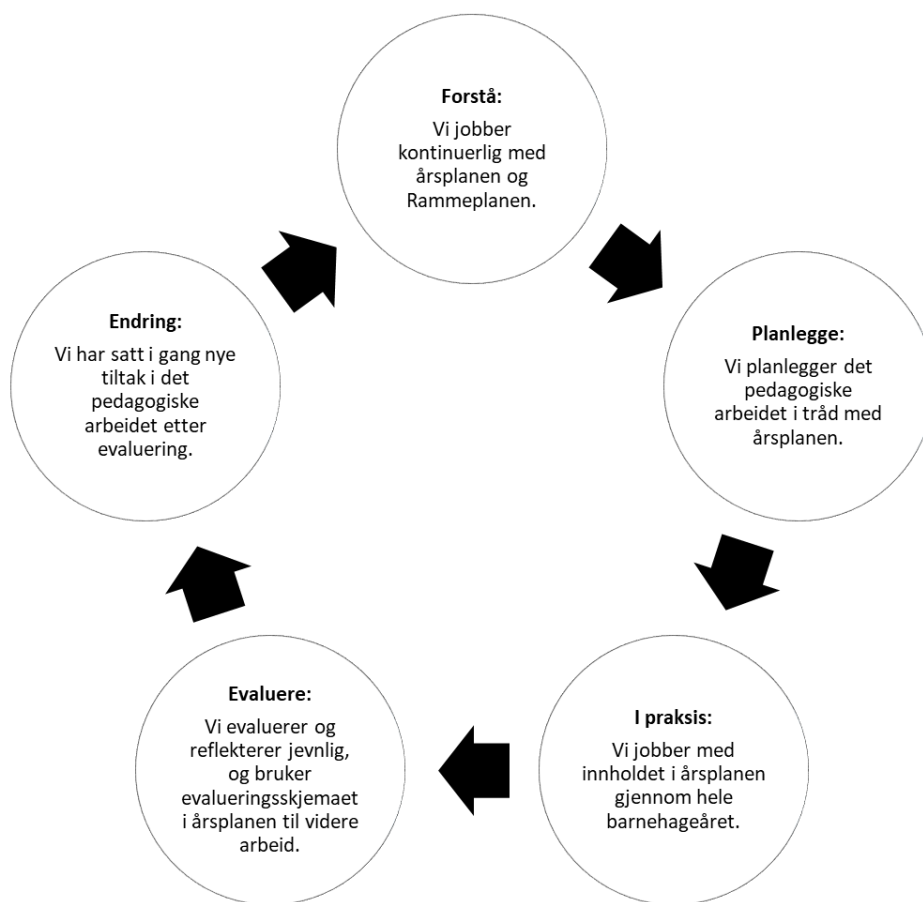
6.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Skolestarterne på Kokegropa og Skogkanten går på tur sammen en dag pr uke.
- Skolestarterne på Kokegropa og Skogkanten har felles førskolegruppe en dag pr uke.
- Felles vennsgruppe med Bakkebygrenda og Dynamitten barnehager tre ganger ilt våren.
- Besøk på de respektive skoler.
- Personalet fyller ut skjemaet «Informasjon om skolestarteren fra foresatte og barnehagen til skole og SFO», på utviklingssamtalen med foresatte og barnet.

7 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Alle ansatte har god observasjonspraksis.
- Alle ansatte har planleggingstid, pedagogene har minst 4 timer og fagarbeidere/assistenter har 1 time i uken.
- Personalet utarbeider didaktiske planer (mål, middel, metode)

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Vi evaluerer to ganger i året, desember og mai.
- Vi har stor endringsvilje.
- Personalet reflekterer over praksisfortellinger på avdelingsmøter.
- Personalet evaluerer sider av vår praksis ved bruk av Nordre Follo sine kvalitetskjenneegn.

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Vi jobber med pedagogisk dokumentasjon på avdelingsmøter.
- Alle ansatte lager didaktiske planer.
- Vi bruker skjermer til å dokumentere daglig aktiviteter i barnehagen.
- Månedsbrev legges ut på IST.

8. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Skoghush barnehage – sammen – et godt sted å være

Skoghush barnehage har tre selvstendige satsningsområder.

1. I samarbeid med NMBU i Ås skal vi lære om førskolehage.
2. Vi jobber med og lærer om gjenbruk/gjenbruksmateriale og bærekraft.

3. Vi starter med barnesamtaler med ny vri.

8.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

1. I løpet av sommer/tidlig høst 2023 vil vi få en oppgradering av uteområdene våre. Dette medfører blant annet drivhus og anledning til å dyrke flere grønnsaker, bær og frukt enn i dag. Nordre Follo kommune har gått inn i et prosjekt med NMBU i Ås om opplæring og erfaringsdeling med barnehagene i form av «førskolehage».
2. Vi begynner å samle inn gjenbruksmaterialer med mål å skape et gjenbruksrom for alle barn i barnehagen. Vi ser og undrer oss sammen med barna og finner nye bruksområder for mange typer materialer. Vi har som mål å utvide leken.
3. Vi fortsetter å utvikle arbeidsredskapet barnesamtaler. Svarene barna gir vil bli lagt stor vekt på i planlegging og utforming av de daglige aktivitetene i barnehagen. Dette fordi vi ønsker å sikre bedre medvirkning og medbestemmelse fra barna.

8.2 Satsingsområdene

- Førskolehage
- Gjenbruk og bærekraft
- Barnesamtaler

8.3 Kompetanseutvikling

For pedagogene:

- Vi følger Re-komp og får veiledning av NMBU og Oslo Met
- Vi starter med barnesamtaler.
- Vi deltar på pedagog- og personalmøter og planleggingsdager

For alle:

- Fagmøter/lunsj gjennom hele året
- Personalmøter

- Planleggingsdag i november – Hvem har ansvaret for å skape et inkluderende fellesskap for alle barn?

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning	14.planleggingsdag, barnehagen er stengt 15. Planleggingsdag, barnehagen er stengt
September	19. Foreldremøte Kokegropa/Skogkanten 20. Foreldremøte Steinrøysa/Rundrøysa Uke 37. Politiuke Uke 38. Brannvern Uke 39. Førstehjelp	
Oktober	17. Høstfest Skoghus barnehage feirer bursdag	
November		17. Planleggingsdag, barnehagen er stengt
Desember	Julegudstjeneste, barna må meldes på. 13.Lucia markering (ettermiddag) 18. Nissefest	Barnehagen er åpen 27-29 desember. Stengt julaften og nyttårsaften
Januar	Vinteraktivitetsuke Juletreff (SU) Skiskole for Bjørnene	2. planleggingsdag, barnehagen er stengt
Februar	Uke 5. Markering av samefolkets dag (6. februar) 9. Karneval	

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
	Barnehagedagen Skiskole for Bjørnene	
Mars	Uke 12. Påskekos med foreldre. Foreldremøter	Onsdag 27. Barnehagen er stengt Torsdag 28. Skjærtorsdag, barnehagen er stengt Fredag 29. Langfredag, barnehagen er stengt.
April	Vi markerer ramadan og Id Foreldresamtaler	Mandag 1. 2. påskedag, barnehagen er stengt
Mai	Rusken 16. Mai fest Overgang barnehage-skole Overgang småbarn-storebarn	1. barnehagen er stengt 9. Kristi himmelfartsdag, barnehagen er stengt. 10. Planleggingsdag, barnehagen er stengt 17. Barnehagen er stengt 20. 2. Pinsedag, barnehagen er stengt
Juni	Pride Skoghus råkk Sommeravslutning Foreldremøte nye barn	
Juli		Uke 28 og 29, barnehagen er stengt. Uke 30. Sommerbarnehage i en barnehage i sonen

10. Plan for vurdering

Barnehagens arbeid med omsorg:

		A	B	C	Kommentar
1.	Personalet er tilstedeværende i samspill og lek med barna.				
2.	Hvert enkelt barn opplever nære og gode relasjoner hvor de blir sett, hørt og tatt på alvor.				
3.	Personalet tilpasser seg barnas behov for trygghet og tilknytning i organiseringen av barnehagens hverdag.				
4.	Personalet tilrettelegger for at barna er viktige omsorgspersoner for hverandre.				

Barnehagens arbeid med lek:

		A	B	C	Kommentar
1.	Personalet arbeider i smågrupper.				
2.	Personalet gir leken en fremtredende plass i barnehagens organisering.				
3.	Personalet planlegger og arbeider for felles lek i lekegrupper.				
4.	Personalet planlegger for, er aktivt med og tilrettelegger for felles lek i utetiden.				

Barnehagens arbeid med danning:

		A	B	C	Kommentar
1.	Personalet fremhever mangfoldet i samfunnet vårt gjennom arbeidet på avdeling.				
2.	Personalet fremmer likestilling og motvirker all form for diskriminering.				
3.	Personalet snakker om at mennesker er forskjellige, har ulike behov og ulike meninger i arbeidet med barna.				
4.	Personalet undrer seg sammen med barna, fremfor å gi de svarene.				

Barnehagens arbeid med læring:

		A	B	C	Kommentar
1.	Personalet anerkjenner lekens betydning i barnas læringsprosesser.				
2.	Personalet velger temaer og prosjekter med utgangspunkt i barnas interesser.				
3.	Personalet planlegger aktiviteter som ligger innenfor barnas nærmeste utviklingszone for å fremme mestring.				

Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap:

		A	B	C	Kommentar
--	--	---	---	---	-----------

1.	Personalet dyrker fellesskapsfølelsen og setter i gang felles aktiviteter ute og inne.				
2.	Personalet rullerer på smågruppene for at barna skal få erfaring med å leke med flere barn.				
3.	Personalet jobber for at barna skal ha mange barnehagevenner å leke med når de er i barnehagen.				
4.	Personalet arbeider for å viske ut demografiske variabler som hemmer lek, vennskap og fellesskap (kjønn, alder, fysiske og sosiale styrker og utfordringer) for at alle skal kunne leke med alle.				
5.	Personalet forebygger, avdekker og stopper mobbing, krenkelser og utestenging.				

Barnehagens arbeid med kommunikasjon og språk:

		A	B	C	Kommentar
1.	Personalet setter ord på barnas kroppslige uttrykk og gir barna tid til og muligheten til å gjøre seg forstått.				
2.	Personalet bruker snakkepakker aktivt og har daglige samlinger med sang, bøker, eventyr, rim og regler.				
4.	Personalet bruker humor, tuller og tøyser som et viktig hjelpemiddel i det daglige språkarbeidet for å stimulere til samtale.				
5.	Personalet fanger opp enkeltbarn som strever og setter inn nødvendige tiltak for hvert enkelt barn eller barnegrupper.				

Barnehagens arbeid med fagområdene:

		A	B	C	Kommentar
1.	Pedagogene gjennomgår fagområdene på avdelingsmøter med sitt personale gjennom året.				
2.	Personalet arbeider tverrfaglig med fagområdene, i mindre grupper og på avdelingene.				
3.	Personalet fanger opp barnas interesser og knytter aktiviteter opp mot fagområdene slik at arbeidet oppleves meningsfullt og morsomt for barna.				

Barnehagens arbeid med barns medvirkning:

		A	B	C	Kommentar
1.	Personalet lytter til barna, deres meninger og ønsker og tar dette med i barnehagens planlegging og organisering.				
2.	Personalet gjennomfører barnesamtaler med enkeltbarn og i mindre grupper hvor barn gis				

	mulighet til å gi uttrykk for sine synspunkter om barnehagens innhold.				
3.	Personalet tar utgangspunkt i barnas interesser, ønsker og behov i planlegging, gjennomføring og evaluering.				

Barnehagens arbeid med progresjon:

		A	B	C	Kommentar
1.	Personalet sørger for at alle barn får utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.				
2.	Personalet tilbyr aktiviteter som sørger for mestring i hvert enkelt barns nærmeste utviklingszone.				
3.	Personalet sørger for progresjon i lekematerialer som tilbys barna i ulike aldersgrupper og på ulike avdelinger.				

Barnehagens arbeid med digital praksis:

		A	B	C	Kommentar
1.	Barna skal få kjennskap til og erfaringer med bruk av ulike digitale verktøy.				
2.	Personalet bruker digitale verktøy aktivt som inspirasjon og som kunnskapskilde.				
3.	Personalet utforsker kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.				

Når barnet begynner i barnehagen:

		A	B	C	Kommentar
1.	Barnehagen inviterer alle nye foreldre til felles møte i starten av juni.				
2.	Barnehagen sender tilvenningsbok og velkomstbrev til alle foresatte.				
3.	Barnehagen inviterer til besøksdager for barn og foreldre før sommeren.				
4.	Personalet skjermer nye barn i mindre grupper for å sørge for en trygg barnehagestart.				
5.	Personalet sørger for en individuelt tilpasset oppstart i barnehagen, i tett samarbeid med barnets foreldre.				

Overganger internt i barnehagen:

		A	B	C	Kommentar

1.	Personalet tilrettelegger for lek og aktiviteter på tvers av avdelingene.				
2.	Personalet legger en fast plan med ukentlige besøksdager, turer osv. for barna som skal over på storebarnsavdelingen, i mars hvert år.				
3.	Personal fra småbarnsavdelingene deltar sammen med barna i disse ukene for å ivareta trygghet og tilknytning.				
4.	Foresatte får informasjon om ny avdeling og personalet i god tid før oppstart i august.				

Overgang mellom barnehage og skole:

		A	B	C	Kommentar
1.	Personalet gjennomfører egen førskoleklubb for barna som går siste året i barnehagen.				
2.	Pedagoger gjennomfører aktiviteter tilpasset de eldste barna i barnehagen.				
3.	Pedagoger gjennomfører overgangssamtale med barna, og barnas foreldre, i forkant av skolestart.				
4.	Personalet kjenner hvert enkelt barn sine utviklingsbehov og arbeider i barnas nærmeste utviklingszone inn mot skolestart.				

Barnehagens arbeid med planlegging, vurdering og dokumentering:

	Planlegge	A	B	C	Kommentar
1.	Det pedagogiske arbeidet planlegges, vurderes og evalueres på planleggingsdager, i plantid og i personalmøter.				
2.	Pedagogiske ledere planlegger det pedagogiske arbeidet på avdelingen ut fra barnegruppas samlede behov.				
3.	Personalet begrunner valg de gjør og hvilke tiltak og metoder de benytter seg av i planene som utarbeides.				

	Vurdere	A	B	C	Kommentar
1.	Pedagogene bruker avdelingsmøter til profesjonelle læringsfellesskap hvor personalet deler og kritisk undersøker sin egen praksis.				
2.	Personalet gjennomfører undervisvurderinger i desember og i mai for å kvalitetssikre vårt pedagogiske arbeid og innhold.				
3.	Pedagogene bruker systematiske barnesamtaler som verktøy i vurderingen av barnehagens praksis på storebarnsavdeling.				

	Dokumentere	A	B	C	Kommentar
--	-------------	---	---	---	-----------

1.	Pedagoger skriver månedsbrev/ukebrev til alle foreldre.				
2.	Personalet dokumenterer evalueringer som gjennomføres i form av møtereferat, logger fra refleksjonstreff, evalueringer av arbeid på avdeling og annet.				
3.	Pedagogiske ledere og styrer bruker kommunens elektroniske arkivsystem for dokumentasjon av foreldresamtaler, planer og referat fra samarbeidsinstanser.				

Barnehagens arbeid med barnesamtaler:

		A	B	C	Kommentar
1.	Det gjennomføres barnesamtaler i forkant av hver foreldresamtale på storebarnsavdelingene.				
2.	Personalet bruker barnesamtaler aktivt for å få frem barnets egne vurderinger av barnehagemiljøet.				
3.	Personalet bruker barnesamtaler aktivt som verktøy for planlegging, gjennomføring og evaluering.				

Inkluderende barnehagemiljø:

	Mål	A	B	C	Kommentar
1.	Alle barna i Bakkebygrenda er inkludert i lekende fellesskap.				
2.	Alle barn skal ha en venn.				
3.	Alle barn har flere barnehagevenner å leke med når de er i barnehagen.				
4.	Alle barn deltar i lekende fellesskap inne og ute.				

	Kjennetegn barn	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser barn som ler og har det gøy.				
2.	Vi hører barn som omtaler andre barn på en positiv måte.				
3.	Vi ser og hører barn som inviterer andre barn med i lek.				
4.	Vi hører barn som planlegger hva de skal leke sammen i utetiden.				

	Kjennetegn voksne	A	B	C	Kommentar
1.	Vi ser voksne som gir leken en fremtredende plass i barnehagens organisering.				
2.	Vi ser voksne som deler barna i små grupper og som setter i gang felles lek hvor alle barna i gruppa er med, inne og ute.				
3.	Vi ser og hører voksne som deltar aktivt i barnas lek.				

4.	Vi ser og hører voksne som synliggjør alle barna på gruppa.				
5.	Vi hører voksne som fremsnakker barn og bruker et inkluderende språk.				
6.	Vi hører voksne som utfordrer eventuelle negative definisjoner av barn.				
7.	Vi hører voksne som sammen med barna forbereder felles leketema til utetiden.				

11. Kilder og referanser